

ในการวิจัยเรื่อง แนวคิดทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ของเปลว สีเงิน วิเคราะห์จากบทความในหน้าหนังสือพิมพ์ไทยรัฐนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาวิเคราะห์แนวความคิดของ " เปลว สีเงิน " ที่มีต่อประเด็นปัญหาทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ซึ่งสะท้อนผ่านคอลัมน์ " สะบัดปากกา ตีแสกหน้า "

วิธีการศึกษาวิจัย เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพผสมผสานกับเชิงปริมาณ ใช้รูปแบบการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยรวบรวมข้อมูลในคอลัมน์ " สะบัดปากกา ตีแสกหน้า " ของผู้เขียนคือ " เปลว สีเงิน " จากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ตั้งแต่ ปี 2523 - 2534 จำนวน 3,166 บทความ โดยผู้วิจัยจะได้นำทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่นิยม (Structural Functionalism Theory) และทฤษฎีเชิงบรรทัดฐานของสื่อมวลชนเข้ามาใช้พิจารณาในแง่ของการปฏิบัติภาระหน้าที่ของผู้เขียนซึ่งเป็นนักคอลัมน์นิสต์ พร้อมทั้งนำแนวคิดของนักวิชาการด้านสังคมศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ และแนวคิดด้านอื่น ๆ เช่น แนวคิดหนังสือพิมพ์ประชานิยมกับสังคมไทย บทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนหนังสือพิมพ์ในสังคม การเข้าใจหรือมองบทบาทของตนเอง และแนวคิดเกี่ยวกับจรรยาบรรณของหนังสือพิมพ์เข้ามาใช้พิจารณาการมองประเด็นปัญหา เพื่อค้นหาและอธิบายแนวความคิดของผู้เขียน

นอกจากนี้แล้ว ผู้วิจัยยังได้นำข้อมูลส่วนตัว อันได้แก่ประวัติความเป็นมา และประสบการณ์ชีวิตของผู้เขียนมาใช้ร่วมพิจารณาถึงวิวัฒนาการทางความคิดของเปลว สีเงิน ว่ามีพัฒนาการเป็นลำดับอย่างไร และปัจจัยใดที่เข้ามามีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ " โรจน์ งามแมน " นามจริงของ " เปลว สีเงิน " ประกอบกับได้นำเสนอเรื่องราวและทัศนคติของบุคคลอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องและรู้เรื่องราวของเปลว สีเงิน ในอดีตและปัจจุบัน เพื่อจะได้เข้าใจแนวความคิดของเปลว สีเงิน ให้มากยิ่งขึ้น อีกด้วย

สรุปภาพรวมของการนำเสนอเนื้อหาทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ของ " เปลาว สีเงิน "

จากการศึกษาตั้งแต่ปี 2523 - 2534 รวมเวลา 12 ปี พบว่าเปลาว สีเงิน นำเสนอบทความที่มีเนื้อหาทางด้านการเมืองมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.98 รองลงมาคือบทความที่มีเนื้อหาทางด้านสังคม คิดเป็นร้อยละ 35.44 และบทความที่เนื้อหาทางด้านเศรษฐกิจเป็นลำดับสุดท้ายคือร้อยละ 10.58 แสดงให้เห็นถึงแนวคิดของเปลาว สีเงิน ที่ให้ความสนใจในเรื่องของการเมือง สังคม และเศรษฐกิจตามลำดับ

ก. วิเคราะห์ในมุมมองของนักวิชาการ ประสพการณ์ชีวิต และบุคคลที่เกี่ยวข้อง

1. แนวความคิดทางการเมือง

โรจน์ งามแมนเองนั้น ได้กล่าวถึงเหตุผลในการนำเสนอเรื่องราวทางการเมืองที่ปรากฏเด่นชัดมากกว่าด้านอื่นว่า

การทำงานรายวัน เหตุการณ์บ้านเมืองในสังคม มันก็หลากหลาย พฤติกรรมของมนุษย์ที่เกิดขึ้นซึ่งเราไม่สามารถจะไปกำหนดกฎเกณฑ์ว่า อะไรจะให้มันเกิดมากน้อยได้ และในความหมายของผม ผมคิดเอาเองว่าทุกอย่างในสังคมก็เป็น เรื่องการเมืองทั้งหมด ... พฤติกรรมทั้งหมดที่เกิดขึ้นในสังคม มัน เป็น เรื่องของการเมืองทั้งหมด ... การเมืองคือ เรื่องของบ้าน ของเมือง ของมนุษย์ทุกคน ... ชีวิตมันก็คือการเมือง อาชญากรรมก็คือ ปัญหาการเมือง โจรมาก ๆ ไม่ใช่ปัญหาการเมืองหรือใจ คนต่อกัน ปล้นสะดมก็กันมาก มายจนวนไปทั้งเมือง เพราะบ้านเมืองไม่มีอะไรจะกิน อย่างนี้ก็เป็นปัญหาการเมืองที่ต้องแก้ไข มันแยกไม่ได้หรอก อันไหนการเมือง อันไหนการเมือง มันแยกประเภทเรียกได้ แต่ในการทำความเข้าใจและการแก้ปัญหา เราแยกมันไม่ได้หรอก สำหรับผมพอรู้เรื่องการเมืองเพราะสะสมมาตั้งแต่เล็ก เรียนรู้จากการฟัง การอ่าน การเรียนรู้ชีวิตต่อสู้อุปสรรคมาเท่าไร เหมือนกับกระบอกไฟอาวุธบนหลังช้าง มีโล่ มีง้าว แหวน ดาบ หอก ถึงเวลาใช้ก็หยิบให้ถูกว่าจะใช้ชนิดไหน มันมีอยู่แล้ว

จากเหตุผลเหล่านี้ ทำให้ได้ทราบถึงแนวทางการมองประเด็นปัญหาของ
เปลว สีเงินว่า เขามองประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมว่าเป็นปัญหาทางการเมืองเป็นส่วนใหม่
ทำให้การนำเสนอเนื้อหาในบทความแต่ละชิ้น เน้นหนักไปในด้านการเมือง ซึ่งเป็นปัญหาหลัก
อันก่อให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมา และจากประสบการณ์ที่ได้จากการเป็นคนชอบอ่านหนังสือ ทำให้
เขามีข้อมูล อันเป็นวัตถุดิบที่สามารถนำขึ้นมาเขียนแสดงความคิดเห็นได้อย่างโดดเด่น ซึ่ง
เป็นที่ยอมรับกันว่าข้อเขียนเหล่านั้นเป็นข้อเขียนบริสุทธิ์ กลับออกมาจากความรู้สึกนึกคิดของเขา
อย่างตรงไปตรงมา แสดงให้เห็นถึงว่าประสบการณ์เป็นเครื่องหล่อหลอมความคิดทางการเมือง
ของเปลว สีเงิน อย่างหนึ่ง

ชัย ราชวัตร (2531: 190) กล่าวถึงที่มาของความคิดทางการเมือง
ของ เปลว สีเงิน ว่า

เขามีความบริสุทธิ์ใจมาก ความคิดเห็นทางการเมืองที่แท้จริงของเปลว สีเงิน ก็คือ
ความคิดเห็นที่ออกมาจากความบริสุทธิ์ในการคิดของเขา ข้อเขียนของเขาหลายครั้ง ผม
อ่านแล้วผมไม่เห็นด้วย ผมว่าบางทีเขาก็ผิดพลาด แต่ผมเข้าใจว่าในความผิดพลาดของ
เขานั้น เป็นเพราะเขามีความจริงใจในข้อเขียนของเขา การจะมีแหล่งข่าวหรือไม่นั้น
สำหรับเปลว สีเงิน แทบจะไม่มี ความจำเป็น เพราะเขานั่งอยู่กับกองกระดาษหนังสือพิมพ์
ทั้งวัน นั่งอยู่กับนักข่าว นั่งอยู่กับการทำข่าว เพราะฉะนั้นเท่ากับเขามีแหล่งข่าวมากที่สุด
โดยกรองเอามาจากข่าวที่เข้ามา กรองจากความรู้สึกของประชาชน

นอกจากนั้น ประสบการณ์จากที่ เปลว สีเงิน เคยเป็นเด็กวัดและมีพระผู้
อุปการะสนใจเรื่องการเมือง ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้แนวความคิดในการนำเสนอบทความของเขา
เน้นเรื่องราวทางการเมืองเป็นส่วนใหม่ ประกอบกับการได้คลุกคลีอยู่ในวงการข่าว ทำให้เขา
ซึมซับความรู้ทางด้านการเมืองมากยิ่งขึ้น

การฉ้อโกงของเขาคือ เป็นลักษณะที่สะสมขึ้นมาทีละเล็กละน้อย มีนสะสมมาตั้งแต่เด็กที่ไม่รู้เรื่อง
การเมืองด้วยซ้ำ อาจารย์ของผม หลวงพ่อวัดบางจะเกร็งมีทะเล แก่ชอบคุยเรื่อง

การเมืองจะตายไป แก่เป็นคนชอบอ่านหนังสือด้วย ตอนเด็ก ๆ แก่ก็ชอบคุยเรื่องการเมืองให้ฟัง รูปร่างไม่รูปร่าง เราก็ฟังไปเรื่อย ๆ มันก็สะสมเข้ามา พอช่วงที่เป็นนักข่าว ผมได้ไปเรียนหลักสูตรบัณฑิตสมทบภาคค่ำที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เขาสอนวิชาการสื่อมวลชนเป็นหลัก แต่ก็มีวิชาหลักรัฐศาสตร์เบื้องต้นด้วย ผมได้อ่านปรัชญาและความคิดทางการเมืองของนักคิดในสมัยตอนต้นและตอนกลาง ตอนนั้นเป็นช่วงที่ทำให้ผมเห็นการแตกแนวของความคิดมาก เมื่ออ่านมากคิดมากมันก็ค่อย ๆ กลับกรองออกมาเป็นความคิดของเราเองไม่รู้ตัว ไม่รู้ด้วยว่าส่วนไหนมาจากไหน เกิดขึ้นเมื่อไหร่ ... แต่ที่แน่ ๆ ที่ผมต้องคิดเกี่ยวกับเรื่องการเมืองมาก ก็ตอนที่เปิดตัวหน้าข่าวหน้าหนึ่ง ที่หนังสือพิมพ์บ้านเมืองนี่เอง เพราะทุกข่าวมันมารวมอยู่ที่ข่าวหน้าหนึ่ง เราก็ต้องตั้งใจคิดตั้งใจรู้กันอย่างจริงจัง เป็นขั้นเป็นอัน แล้วมันก็พัฒนาต่อไปเรื่อยมาในลักษณะสะสมอีกชั้นแหละ ตอนเขียนคอลัมน์สะบัดปากกาตีแสงหน้า ก็บอกไม่ได้อีก เหมือนกันว่ามันเป็นการเกิดความคิดเห็นทางการเมืองที่เป็นหลักเป็นฐาน เพราะมันก็เชื่อมโยงต่อมาจากที่คิดไว้แล้วและเคยคิดไว้ก่อนหน้านั้น เพียงแต่ว่ามันเป็นมาในครรลองของมันที่ต่อเนื่องกันมาเรื่อย ๆ แค่นั้นเอง

ในประเด็นแนวความคิดทางการเมือง ได้วิเคราะห์ออกเป็นหลายแง่ที่น่าสนใจ ดังนี้

1.1 ความคิดเห็นต่อพรรคการเมือง

เนื่องจากสถานการณ์ทางทางการเมืองของไทยในช่วงปี 2523 - 2534 มีเหตุการณ์เกิดขึ้นมากมาย ทั้งการเปลี่ยนรัฐบาล การเลือกตั้ง การปฏิวัติ อันส่งผลกระทบต่อสภาพสังคมโดยรวม ในส่วนของพรรคการเมืองนั้น เพลว สีเงิน ให้ทัศนะในทางลบโดยเฉพาะในพรรคการเมืองใหญ่ ๆ กล่าวคือ มีการนำเสนอทศวรรษความโง่เขลาพรรคการเมืองในประเด็นของการไม่มีอุดมการณ์ ไม่มีจุดยืน ความแตกแยกภายในพรรค การแสวงหาผลประโยชน์ให้กับนักการเมืองภายในพรรค และพรรคไม่เคยรักษาคำมั่นสัญญาที่ได้ให้ไว้กับประชาชน จนทำให้เกิดการเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองตามมา

จากการวิจัยพบว่า พรรคการเมืองที่เปลว สีเงินให้ความสนใจ และเห็นว่าเป็นพรรคที่มีอุดมการณ์มากที่สุดในขณะนั้น คือ พรรคพลังธรรม เห็นได้จากการชื่นชม การทำงานของพรรค และยกย่องพลตรีจำลอง ศรีเมือง หัวหน้าพรรคทั้งใน เรื่องส่วนตัวและ อุดมการณ์ทางการเมือง นอกจากนี้เปลว สีเงินยังแสดงความคิดเห็นว่าไม่ศรัทธาสถาบัน พรรคการเมือง พร้อมกับมีความหวังที่จะเห็นบุคคลที่มีความดีมา เป็นผู้บริหารบ้านเมือง นิยม นับถือใน " ตัวบุคคล " ที่มีคุณสมบัติที่เรียกความศรัทธาจากประชาชนได้มากกว่าที่จะนับถือ ความ เป็นพรรคการเมือง

เปลว สีเงิน ให้เหตุผลถึงแนวความคิดดังกล่าวนี้ว่า

เป็นเพราะการเมืองยุคนี้มัน เป็นอย่างนี้มากกว่า มันไม่ใช่ความคิดของเราทั้งหมด แต่เป็น เพราะพฤติกรรมที่ปรากฏให้เห็นอยู่ เป็นภาพสะท้อนการเมือง เป็นภาพการเมือง ในยุคนี้ ... ทั้งนี้ เพราะพฤติกรรมของแต่ละพรรคที่ต่ำลง ไปนั้น บอกถึงการไม่มีจุดยืน และทำไป เพียงเพื่อผลประโยชน์ของพรรคตนเอง และผลประโยชน์ของนักการเมือง แต่ละคนด้วย ... ระบบพรรคการเมืองที่เป็นอยู่เช่น เป็นระบบที่ไม่ได้ปกป้องระบอบ ประชาธิปไตยอย่างแท้จริง เพราะนักการเมืองยังคิดถึงแต่ผลประโยชน์ของตนเอง เป็นหลัก

เมื่อนำแนวความคิดทางการเมืองของนายชัยอนันต์ สมุททวานิช (2533: 113) ที่ว่าชนชั้นกษัตริย์พรรคการเมืองเป็น เครื่องมือในการปกป้องคุ้มครอง และ เพิ่มพูนอำนาจทาง เศรษฐกิจได้ โดยทุ่ม เททุนในการแข่งขัน เพื่อหาเสียง เลือกตั้ง และแข่งขันกัน ดำรงตำแหน่งทางการเมืองระดับสูง มาใช้พิจารณาในกรณีนี้ จะเห็นว่า แนวความคิดในเรื่อง พรรคการเมืองของเปลว สีเงิน นั้น สอดคล้องกันกับแนวความคิดดังกล่าว ในแง่ที่ว่าพรรค การเมืองไม่ เป็นตัวแทนอย่างแท้จริงของประชาชนตามที่อ้าง ผลประโยชน์ของสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้พรรคการเมืองไม่สามารถทำหน้าที่เป็นตัวแทนผลประโยชน์ของ ประชาชนได้ ซึ่งผลกระทบที่ตามมาก็คือ ปัญหาความทุกข์ยากของประชาชน ปัญหาความแห้งแล้ง และปัญหาการทำกินไม่ได้รับการแก้ไขนั่นเอง

1.2 ความคิดเห็นต่อการเลือกตั้งและระบอบการปกครอง

เปลว สีเงิน นิยมชมชอบในการปกครองแบบประชาธิปไตยโดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และให้ความสำคัญต่อสถาบันรัฐสภาสูงมาก โดยเห็นว่าสถาบันรัฐสภาคือหัวใจสำคัญของระบอบการปกครองประเทศ รากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตยนั้นอยู่ที่ประชาชน แต่จำเป็นต้องใช้สถาบันรัฐสภาเป็นกลไกสำหรับการรวบรวมและสรุปข้อแตกต่างที่หลากหลายในความคิดเห็น โดยการไข่มติจากเสียงส่วนใหญ่เป็นเครื่องตัดสิน ดังนั้น เปลว สีเงิน จึงให้ทัศนะในเรื่องของการเลือกตั้งและระบอบการปกครองว่าการปกครองที่จะทำให้ประเทศไทยเกิดการพัฒนามากที่สุด คือระบอบประชาธิปไตยที่ประชาชนสามารถมีสิทธิในการแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี และชี้แนะให้ระบอบการเมืองไทยเป็นประชาธิปไตยมากที่สุด เช่น การชักชวนให้ไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งทั้งในระดับประเทศและการปกครองส่วนท้องถิ่น การต่อต้านการซื้อ - ขายเสียงอย่างรุนแรง ทั้งความคิดเห็นส่วนตัวและการให้ผู้อ่านมีส่วนร่วมด้วยการเขียนจดหมายบอกเล่าวิธีการโกงการเลือกตั้งที่ปรากฏในท้องที่ต่าง ๆ การต่อต้านการปฏิบัติรัฐประหาร อย่างไรก็ตาม ในยุคที่บ้านเมืองเกิดสถานการณ์วุ่นวายเกี่ยวกับข่าวการคอร์รัปชันของรัฐบาลพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ จนทำให้สภารักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ หรือ คณะ รสช. นำโดยพลเอกสุนทร คงสมพงษ์ เข้ายึดอำนาจ เปลว สีเงิน กลับแสดงความคิดเห็นในเชิงสนับสนุน เนื่องจากเห็นว่าสถานการณ์บ้านเมืองขณะนั้นกำลังตกต่ำ และต้องการการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ขณะเดียวกันก็ได้เร่งเร้าให้มีการเลือกตั้งโดยเร็วที่สุด นอกจากนี้ยังได้ย้ำเน้นให้รัฐบาลให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาให้ประชาชนในประเทศอย่างทั่วถึง เพื่อพัฒนาคนให้ทันกับระบอบการปกครองยิ่งขึ้น

ระบอบทุกวันนี้มัน เป็นจุดบอดและเป็นปัญหา เริ่มตั้งแต่ระบบเลือกตั้งหรือการจัดกลไกต่าง ๆ ที่จะให้ใครมาเป็นผู้ควบคุม ใครมาเป็นรัฐมนตรี ใครมาเป็นรัฐบาล เพราะการจะหาคนดีมาอยู่ในตำแหน่งต่าง ๆ เหล่านั้น เป็นสิ่งที่เป็นไปได้ยาก แต่ที่มันเลือกไม่ได้ที่จะหาคนดีจากที่ไหน และต้องใช้ระบบคานกัน ในที่สุดก็ได้ระบบประชาธิปไตยที่ควบคุมกัน

อย่างระบบรัฐสภาที่เป็นอยู่ให้มีเวลาน้อยที่สุด ... ระบบการปกครองทุกระบบมันดี
เพียงแต่ว่าในความเร็วทั้งหมด ประชาธิปไตยน่าจะดีที่สุด แต่คนในระบบต่างหากที่พัฒนา
ไม่ทัน ที่ผมเขียนวิจารณ์อยู่ทุกวันนี้ ก็เขียนไปในส่วนที่เราจะทำให้สิ่งที่เป็นอย่างดีขึ้นได้
เท่านั้น ไม่ได้คาดหวังอะไรมากมายนักจากระบบที่เป็นอยู่ เพราะว่าประชาธิปไตยเรามัน
ผิดมาตั้งแต่ขั้นพื้นฐานแล้วที่ไปลอกเลียนแบบ เมืองนอกเขามาทั้งหมด ...

จากแนวความคิดที่เปลว สีเงิน มีต่อระบบการปกครองแบบ
ประชาธิปไตยนี้ วิเคราะห์ได้จากการแสดงออกทางงานเขียนของเขาว่าเกิดจากพัฒนาการ
ทางความคิดของเขาตั้งแต่สมัยเด็ก เมื่อเขาต้องจากครอบครัวมาอยู่วัด และจากวัดมาอยู่ใน
วงการหนังสือพิมพ์นั้น ทำให้เปลว สีเงินต้องปรับตัวเพื่อให้อยู่ในสภาพแวดล้อมใหม่ และวิถี
ชีวิตแบบใหม่อยู่ตลอดเวลา จึงเป็นที่มาของรากฐานการอยู่ร่วมกันตามหลักการที่เป็น
ประชาธิปไตย ซึ่งเขามักจะยึดหลักการ " เอาใจเขามาใส่ใจเรา " อันเป็นหลักการพื้นฐาน
ระดับรากของหลักการประชาธิปไตย หมายถึงการยึดหลักในความเสมอภาค และการเคารพ
ในสิทธิ เสรีภาพส่วนบุคคลของผู้อื่น การมีวินัย ไม่ละเมิดกฎเกณฑ์ และการปรับตัวให้อยู่ร่วมกัน
โดยการยอมรับผู้อื่น เป็นลักษณะของการยอมรับในกฎเกณฑ์ประชาธิปไตยนั่นเอง

การที่เปลว สีเงิน เห็นว่าระบบการปกครองที่ใช้อยู่ทุกวันนี้
เริ่มต้นมาอย่างผิดพลาด ในบางขณะ เขาจึงเสนอแนะให้นำระบอบเผด็จการที่เน้นตัวบุคคลซึ่ง
เป็นผู้นำที่มีคุณธรรมเข้ามาใช้ เห็นได้จากแนวความคิดที่ว่า สถาบันทหารไม่สามารถแยกออก
จากสถาบันทางการเมืองไทยได้ แก่นของความคิดในส่วนนี้ได้สะท้อนขึ้นมาจากการที่เปลว
สีเงิน เป็นเด็กชนบทในสังคมไทยโดยกำเนิด และเติบโตขึ้นมาท่ามกลางระบอบอุปถัมภ์ที่มีการ
ยึดถือผู้นำเป็นหลัก อันเป็นลักษณะเด่นของสังคมไทยดั้งเดิม ซึ่งเขาให้ความเห็นต่อกรณีนี้ไว้ว่า

... ก็ไม่ได้สนับสนุนหรือเรียกร้องให้ทหารปฏิวัติ แต่โครงสร้างของสังคมไทยและ
เหตุการณ์บ้านเมืองในยุคนี้มันเป็นอย่างนั้น เป็นเงื่อนไขที่มันจะดีกว่าที่จะเปลี่ยนแปลงให้
ดีขึ้น มันไม่มีการควบคุม เป็นเหตุผลและเงื่อนไขของสังคมในขณะนั้น ... ทหารก็
แน่นอนว่าต้องเปลี่ยนแปลงไปเหมือนกับทุกอย่างที่เปลี่ยนแปลง เป็นไปตามเหตุการณ์ ดีหรือไม่

ผมว่าไม่ได้อยู่ที่ตัวทหารนะ อยู่ที่เหตุการณ์และสถานการณ์ด้วย ... ตัวทหารต้องยอมรับ เขาเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่จะต้องรักษาประเทศชาติและปกป้อง ในข้อเท็จจริงที่จะต้องยอมรับว่าเขาเป็นแกนสำคัญเลยทีเดียว ในการคงอยู่ของประเทศ เป็นผู้มีบทบาทและอำนาจที่แท้จริงในการประคับประคองบรรยากาศสถานการณ์ ความเติบโตของประเทศ ให้เป็นไปตามรูปแบบและครรลอง ก็ต้องทหาร ทูตกันแบบทางตำราประชาธิปไตย อาจจะบอกว่า ต้องรัฐบาลประชาธิปไตยที่มาจากการเลือกตั้งหรืออะไรอย่างนั้น แต่ความเป็นจริง ไม่ใช่ โดยเฉพาะในภูมิภาคย่านนี้ด้วยแล้ว ประเทศไทยเราต้องศึกษาว่าตั้งแต่ประวัติศาสตร์แผ่นดินของเราทุกตารางนิ้ว ชูมฉ้ออยู่ได้ หล้อเลี้ยงอยู่ได้ ด้วยเลือดเนื้อของบรรพบุรุษของเราด้วยการเป็นนักรบ คือทหาร ...

1.3 ความคิดเห็นต่อนักการเมือง

เปลว สีเงิน มีแนวคิดต่อภาพพจน์นักการเมืองไม่ค่อยดีนัก โดยกล่าวว่านักการเมืองเข้ามาสู่รัฐสภาอย่างไม่มีอุดมการณ์ มีการแสวงหาผลประโยชน์เพื่อตนเอง ไม่คำนึงถึงส่วนรวม ททรยศต่อความไว้วางใจของประชาชน มีการซื้อ - ขายเสียงในการเลือกตั้ง นอกจากนี้ยังเห็นว่านักการเมืองเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในสภาอย่างไม่มีเต็มที่ไม่แสดงบทบาทในทางที่เหมาะสม เช่น ขาดการประชุม การไม่เตรียมข้อมูลกรณีเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจคณะรัฐบาล เป็นต้น

ว่าไปแล้ว ส.ส.ที่มีอยู่ทุกวันนี้ก็ยุ่งกันนัก เป็นพ่อค้า นักเลงอิทธิพล เวลาเลือกตั้งก็ใช้เงินกว้านซื้อเสียงจนได้เป็น ส.ส. เมื่อเป็น ส.ส.ได้ พอเข้าสภาก็ใช้เงินซื้อการเป็นรัฐมนตรี ได้แล้วไหวใหม่ ก็อย่างที่เขาเห็น ๆ กันอยู่ ... ผมจึงไม่นับถือใครสักคน เพราะดูแล้ว พวก ส.ส.หรือพวกนักการเมืองก็เป็นเพียงอาชีพหนึ่งซึ่งเหมือนกับอาชีพอื่น ๆ ที่ทำไปเพราะเป็นหน้าที่ ไม่มีการซบซนความรับผิดชอบมากมายหนักหนานัก เพราะเขาเข้าจริงก็ไม่ใช่อาชีพที่ยั่งยืนสำหรับเขา ดังนั้นเมื่อมีอะไรก็ต้องเอาไว้อีก่อน กอนไทยไว้ก่อน เพราะอีกไม่นานก็ต้องไปจากตำแหน่ง ... นักการเมืองที่ดีในอุดมคติของผมไม่

จำเป็นต้องเป็น ส.ส. หรือรัฐมนตรี แต่เป็นผู้ อย ให้คำชี้แนะได้ว่าทิศทางที่ถูกต้องควร เป็นอย่างไร มาเป็นที่พึ่งพาของผู้เยาว์ทางการเมืองต่อไป ชื่อนาคต สิ่งที่มีนเขียนไปใน กลไกจากประสบการณ์ที่ตนเองผ่านมาให้เขาเห็น มีพฤติการณ์ทั้งทางปฏิบัติและคำพูดที่ เชื่อถือได้ ชาวติเรายังไม่เห็นเลย คนอย่างนี้ มีแต่แอบประมุข แล้วก็วิ่งไปขอทหาร รัยจ้างเอาเรื่องเข้าสภา

การที่เปลว สีเงิน ไม่ศรัทธาในสถาบันนักการเมืองนั้น อาจ พิจารณาตามแนวความคิดของนายชัยอนันต์ สมุททานิช (2533: 113) ได้ว่า เป็นเพราะ การเมืองไทยขาดการวิวัฒนาการในการปรับ เปลี่ยนอำนาจทางการเมือง ทำให้ลักษณะการ เข้าสู่อำนาจทางการเมืองของนักการเมืองซึ่งเป็นนักธุรกิจภาคเอกชน (private sector) มีระยะเวลาในการพัฒนาที่สั้น จึงเป็นการเร่งลงทุนเพื่อหาผลตอบแทนในระยะสั้น ด้วยการซื้อ คณะแนนเสียง ทำให้เกิดการไม่ยอมรับในศักดิ์ศรีของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นักการเมืองมุ่ง แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว ภาพที่เกิดขึ้นในทางการเมืองจึงปรากฏว่า รัฐเอื้อประโยชน์ให้ กับภาคเอกชนที่มีกำลังทางเศรษฐกิจสูง มากกว่าภาคประชาชน (people's sector) เห็น ได้จากการออกพระราชบัญญัติหรือกฎหมายต่าง ๆ นั้น เปลว สีเงินได้พยายามชี้ให้เห็นว่าคณะ รัฐบาลและนักการเมือง มุ่งเพียงผลประโยชน์ที่จะได้ตอบแทนในกลุ่มในพวกเท่านั้น ประชาชน มักจะมีความสำคัญเป็นอันดับรองเสมอ นอกจากนี้ ยังตำหนิสภาผู้แทนราษฎรในแง่ที่ว่า เป็นผู้ที่มี ส่วนทำลายระบอบประชาธิปไตย เช่น การขาดการประชุม และการงดออกเสียง

1.4 ความคิดเห็นต่อรัฐบาล

ช่วงปี 2523 - 2534 มีการเปลี่ยนแปลงนายกรัฐมนตรีถึง 4 ครั้ง คือ พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ และ นายอานันท์ ปันยารชุน

เปลว สีเงิน ได้แสดงทัศนคติต่อนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐบาลข้างต้น

ดังนี้

1.4.1 ที่คณะต่อรัฐบาลพลเอก เกอริยงศักดิ์ ขณะนั้นตน

เนื่องจากในยุคของรัฐบาลพลเอก เกอริยงศักดิ์ ภาวะทางเศรษฐกิจตกต่ำอย่างรุนแรง เกิดปัญหาเงินเฟ้อและเกิดภาวะขาดดุลทางการค้า เนื่องจาก การส่งน้ำมันเชื้อเพลิง เข้ามาในปริมาณที่สูงมาก ทำให้รัฐบาลต้องประกาศขึ้นราคาน้ำมัน ประกอบกับ เกิดปัญหาสินค้ามีราคาแพง สร้างความเดือดร้อนให้กับประชาชนทั่วประเทศ เปลว สีเงิน กล่าวตำหนิรัฐบาลและเรียกร้องให้นายกรัฐมนตรีลาออก เนื่องจากเห็นว่าการบริหาร ประเทศมีความบกพร่อง และไม่สามารถแก้ไขสถานการณ์ของบ้านเมืองให้ดีขึ้นได้

1.4.2 ที่คณะต่อรัฐบาลพลเอก เปรม ติณสูลานนท์

ความคิดเห็นของเปลว สีเงิน นั้น มีความนิยมชมชอบ นายกรัฐมนตรีท่านนี้ใน เรื่องพฤติกรรมส่วนตัวเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในด้านความซื่อสัตย์สุจริต อย่างไรก็ตามในด้านการบริหารคณะรัฐบาลนั้น เปลว สีเงิน ยังคงเห็นว่า รัฐบาลยังขาดเสถียรภาพและไม่มีประสิทธิภาพในการทำงานเท่าที่ควร เนื่องจากรัฐบาลภายใต้ การนำของพลเอก เปรม ในช่วงปี 2523 - 2530 นั้น มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงคณะรัฐมนตรี รวมทั้งมีการยุบสภาและจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่หลายครั้ง เกิดความปั่นป่วนภายในคณะรัฐบาล อยู่เสมอ อันเนื่องมาจากความขัดแย้งของพรรคร่วมรัฐบาลกันเอง ความขัดแย้งระหว่าง รัฐบาลกับพรรคฝ่ายค้านและความปั่นป่วนจากพลังทางการเมืองภายนอก นั่นคือการปั่นป่วนจาก สภาขึ้นทนายนั้นเอง จากความเคลื่อนไหวเหล่านี้ เปลว สีเงินมีความเห็นว่า พรรคการเมืองที่ ผ่านเข้ามาในรัฐบาล เปรม 1 - 5 นั้น ล้วนแล้วแต่แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม เห็นได้จากการที่เปลว สีเงิน เขียนบทความโจมตีรัฐบาลหลายครั้ง และเรียกร้องให้รัฐบาล ปรับปรุงตนเองตลอดเวลา รวมทั้งย้าให้พลเอก เปรม โดดลงมาเล่นการเมืองตามกติกา ประชาธิปไตย

นอกจากนั้นเปลว สีเงิน ยังได้เรียกร้องให้รัฐบาลหันมา สนใจปัญหาเศรษฐกิจที่ยังคงตกต่ำอยู่ อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากยุครัฐบาล เกอริยงศักดิ์ และจาก ความผันผวนทางเศรษฐกิจของตลาดโลก แม้ว่าเมื่อสิ้นสุดยุครัฐบาล เปรม 5 แล้ว เปลว สีเงิน จะแสดงความเห็นว่า รัฐบาล เปรม ประสบความสำเร็จในการแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจพอสมควร

โดยการใช้มาตรการที่เคร่งครัดในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจ ประกอบกับภาวะเศรษฐกิจโลก เริ่มคลี่คลายก็ตาม แต่การแก้ปัญหาหลักก่อนให้เกิดการสะสมปัญหาหนี้สินของประเทศ และไม่ประสบความสำเร็จ ในการแก้ปัญหาการกระจายรายได้ของสังคมอยู่ พร้อมทั้งเรียกร้องให้รัฐบาลเปรมสนใจปัญหาปากท้องของประชาชนอยู่อย่างสม่ำเสมอ

1.4.3 ทิศนะต่อรัฐบาลพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ

หลังการเปลี่ยนรัฐบาลพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ซึ่งบริหารงานยาวนานถึง 8 ปี มาเป็นพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ซึ่งเป็นนายกรัฐมนตรีที่มาจาก การเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย เปลว สีเงิน แสดงความเห็นที่เลื่อมศรัทธาในคณะรัฐบาลชุดนี้ เนื่องจากปัญหาการทุจริตซื้อ - ขายเสียงในการเลือกตั้ง โดยเฉพาะการบริหารงานของคณะรัฐมนตรี ซึ่งพบประเด็นการทุจริตคอร์ปชั่นมากมาย เปลว สีเงิน จึงได้แสดงความคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลอย่างรุนแรง ประกอบกับรัฐบาลพลเอกชาติชายเกิดความขัดแย้งกับสถาบันทหารเรื่อยมา จนกระทั่งเกิดการฉ้อราษฎร์บังหลวง เอกเฉลิม อยู่บำรุง ถูกทหารยึดรถโมบายขององค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย จึงนำไปสู่ความแตกหักระหว่างสองสถาบัน โดยฝ่ายพลเอกชาติชายจะ เม็ดคำมั่นสัญญาสุขภาพบุรุษที่ได้ให้ไว้กับทหารว่า จะไม่ให้อัยการฟ้องเอกเฉลิม เข้าร่วมรัฐบาลในการปรับปรุงคณะรัฐมนตรีครั้งใหม่ แต่เมื่อประกาศแต่งตั้งรัฐมนตรีชุดใหม่ กลับให้อัยการฟ้องเอกเฉลิม เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นผลให้เกิดเหตุการณ์ยึดอำนาจโดยสภาวิชาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ นำโดยพลเอกสุนทร คงสมพงษ์ ผู้บัญชาการทหารสูงสุด เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2534 ในกรณีนี้ จึงนับว่าเป็นข้อยกเว้นที่เปลว สีเงิน มิได้แสดงความเห็นต่อต้านการปฏิวัติ เหมือนยุคที่ผ่านมา เนื่องจากเห็นว่า เป็นทางออกของปัญหาที่ถูกต้องที่สุดในยุคที่พลเอกชาติชายบริหารงานแผ่นดิน ซึ่งเต็มไปด้วยการทุจริตคอร์ปชั่น

1.4.4 ทิศนะต่อรัฐบาลนายอานันท์ ปันยารชุน

เปลว สีเงิน แสดงทัศนะยอมรับในความสามารถ และการปฏิบัติงานของรัฐบาลภายใต้การนำของนายอานันท์ ปันยารชุน เนื่องจากเห็นว่าคณะรัฐบาลประกอบด้วยนักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาความรู้ต่าง ๆ หลายแขนง ซึ่งจะฟื้นฟู

สภาพทาง เศรษฐกิจ การเมือง และสังคมของประเทศให้เป็นที่ยอมรับจากต่างประเทศได้ แต่อย่างไรก็ตาม เปลว สีเจิน ก็ยังคงยืนยันให้มีการเลือกตั้งตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยโดยเร็ว และชี้ให้เห็นถึงหน้าที่ของรัฐบาลที่จะต้องตรวจตราดูแลให้การเลือกตั้งมีความบริสุทธิ์ยุติธรรมที่สุดด้วย

โดยสรุปแล้ว ความคิดเห็นของเปลว สีเจิน ที่มีต่อนายกรัฐมนตรี และคณะรัฐบาลก็คือ การเรียกร้องให้บริหารบ้านเมืองด้วยความซื่อสัตย์สุจริต แก้ไขปัญหาทาง เศรษฐกิจ ความเป็นอยู่ และปัญหาปากท้องของประชาชนทั่วประเทศ ตลอดจนการดำเนินตามนโยบายที่กำหนด โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นหลักใหญ่ ดังนั้นข้อเขียนที่แสดงออกในแนวความคิดเกี่ยวกับรัฐบาลนั้น เปลว สีเจินจะยืนอยู่บนจุดยืนของผู้คุ้มภัย หรือคอยเตือนให้รัฐมนตรี และนายกรัฐมนตรีปฏิบัติหน้าที่เพื่อประชาชนในประเทศ ไม่ใช่ใช้อำนาจจากขอบเขตอำนาจที่มีอยู่ไปในแนวทางที่แสวงหาประโยชน์ให้ตนเองและพวกพ้อง ข้อเขียนของเปลว สีเจิน จึงยืนอยู่คู่กับผลประโยชน์ของประชาชน และพิจารณาความถูกต้องของการกระทำของคณะรัฐบาลจากบรรทัดฐานความเป็นมนุษย์คนหนึ่งในประเทศที่ตนเองมีอยู่ ซึ่งในแต่ละยุคโรจน์ งามแมน ได้วิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลตามเหตุการณ์และสถานการณ์ที่เกิดขึ้นว่า

ยุคคุณ เกรียงศักดิ์ ปัญหามันเยอะ พอมายุคคุณ เปรม ก็นิยมในความซื่อสัตย์ แต่ไม่นิยมในพรรคร่วมรัฐบาลที่กอบโกยผลประโยชน์ มันเป็นอย่างนั้นก็เพราะคุณ เปรมแกทำตัวเหนือปัญหา ไม่ทำ ไม่รับ ไม่เอา แต่ใครจะทำอะไรก็ทำไป ... ยุคชาติชายนี่แย่มาก ฮัสนิดภาพลวงขึ้นมา ไม่มีฐานของความเป็นจริงเท่าไร ที่ว่าบูมเรื่องเศรษฐกิจ เงินได้มาง่าย ตลาดหุ้นบูม พอเงินคล่องเงินจะเพื่อ เงินไม่มีค่า กินง่ายใช้ง่าย พวกที่ชอบคือสถานบริการ รถแท็กซี่ แม่ค้าริมถนน คุณชาติชายเก่งในการใช้หลักจิตวิทยา เขาใช้หลักจิตวิทยามวลชนให้ชาวบ้านสบายใจไว้ก่อน ทำได้ไม่ได้ค่อยว่ากันทีหลัง ถึงจุดนั้นแล้วจะพัง ส่วนรัฐบาลคุณอานันท์ก็แค่รัฐบาลรักษาการณ์ ทำอะไรไม่ค่อยได้หรอก เป็นผู้ควบคุมสถานการณ์มากกว่า ทำเรื่องราวอะไรมากมายนึกไม่ค่อยได้

1.5 ความคิดเห็นต่อการบริหารองค์กรและสถาบัน

1.5.1 ทัศนะต่อระบบราชการ

เปลว สีเงิน เห็นว่าระบบราชการไทยนั้นไม่มีประสิทธิภาพ ข้าราชการทำงานไม่คุ้มค่ากับเงินเดือน เอาไรต์เอาเปรียบเยียดบังเวลาราชการ ข้าราชการบางส่วนคอรัปชั่น รวมทั้งปฏิบัติตัวรับใช้กิจการเมืองจนไม่คำนึงถึงหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบต่อประชาชน

จากแนวความคิดของเปลว สีเงินเหล่านี้ เมื่อนำมาพิจารณาภายใต้แนวคิดของนักวิชาการ นายนิธิ เอียวศรีวงศ์ (2532: 8) จะพบว่าสาเหตุของปัญหาสังคมไทยเกือบทุกเรื่องอยู่ภายใต้กรอบใหญ่ นั่นคือการเติบโตของระบบราชการ เนื่องจากระบบราชการจะมีผลต่อสังคมส่วนอื่น ๆ การที่ระบบราชการไทยไม่มีประสิทธิภาพนั้นเนื่องมาจากปัญหาการคอรัปชั่น และความหย่อนยานในด้านการปฏิบัติงาน ความเฉื่อยช้าและขาดความกระตือรือร้น เป็นสิ่งที่ขัดขวางการเจริญเติบโตของระบบสังคมไทย วิธีการแก้ปัญหาตามแนวคิดของนายนิธินั้น คือการลดหย่อนอำนาจ และบทบาทของระบบราชการให้มากที่สุด และให้ " ภาคเอกชน " เข้ามามีบทบาทในการพัฒนาสังคมให้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเปลว สีเงิน ที่นำเสนอขบถความ โดยเน้นว่าการแก้ปัญหาน้อยที่สุด คือการนำ " คนรุ่นใหม่ " ที่มีความคิดสร้างสรรค์เข้ามาบริหารงานราชการ และลดหย่อนกฎระเบียบต่าง ๆ อันจะก่อให้เกิดปัญหายุ่งยากลง โดยใช้การดำเนินงานตามแนวทางการปฏิบัติงานของภาคเอกชน

1.5.2 ทัศนะต่อรัฐวิสาหกิจ

จากการวิจัยพบว่า เปลว สีเงิน ต่อต้านองค์กรรัฐวิสาหกิจอย่างรุนแรง ทั้งในหน่วยงานการไฟฟ้า การประปา องค์กรการโทรศัพท์ องค์กรสื่อสารมวลชน และองค์กรขนส่งมวลชน โดยพิจารณาจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นว่า รัฐวิสาหกิจเป็นองค์กรที่ระบบการบริหารและการปฏิบัติงานไม่มีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกับระบบราชการที่เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานทุจริต คอรัปชั่น ซึ่งเปลว สีเงินได้เสนอความเห็นเร่งเข้ารัฐบาลดำเนินการให้เอกชนเป็นผู้เข้าดำเนินการเพื่อลดภาวะการขาดทุนขององค์กรรัฐวิสาหกิจเหล่านี้มาโดยตลอด

ผมมองว่าระบบราชการเรามันไร้ประสิทธิภาพ ไม่คุ้มค่า ดู ๆ แล้วมันเป็นลักษณะนั้น ส่วนรัฐวิสาหกิจก็ตั้งกันขึ้นมาด้วยเงื่อนโซ่ของปัญหาแต่ละจุด แล้วก็ตั้งกันขึ้นมาเพื่อรองรับปัญหานั้น ของยุคหนึ่งสมัยหนึ่ง ... เมื่อก่อนเรารู้ว่าองค์การโทรศัพท์เป็นกิจการเพื่อความมั่นคงของรัฐ จะต้องผูกขาดเอาไว้ ให้ใครไม่ได้ ก็ให้รัฐวิสาหกิจมาคุมกิจการ ที่นี้ในยุค 30 - 40 ปีก่อน เมื่อผูกขาดขึ้นมาแล้ว คนที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องเทคโนโลยีต่าง ๆ ก็จะเป็นคนขององค์กรนี้ คนของรัฐไปฝึกไปเรียนมาเพื่อจะทำ ไม่มีใครมาแข่งขัน ก็จะเก่งอยู่กลุ่มหนึ่ง ทำอยู่กลุ่มหนึ่ง พอว่างเลยเข้ามาถึงยุคนี้ มันจำเป็นไหมกับสิ่งที่เราใช้มา 30 ปี รูปแบบที่เราใช้วันนี้มันไม่จำเป็นแล้ว ล้าหลังไร้การพัฒนาแล้ว การพัฒนามันไม่พร้อมกัน ไม่ต่อเนื่องกัน ถ้าพัฒนาไปเรื่อยตามที่ความเจริญของโลกเข้ามา ทั้งคน ทั้งงาน ก็จะได้ แต่ปีกลับปล่อยทิ้งไว้เป็นเครื่องมือทางการเมือง เป็นสหภาพในรูปแบบของกำลังคน และก็เป็นที่ถ่ายเทผลประโยชน์ การแนะนำให้ออกชนทำจะดีกว่า ตามยุค ตามสมัย และตามเหตุการณ์ในแต่ละช่วง ผมจะไม่คิดอะไรที่ฝังเป็นนิรันดร์ หรือเป็นตลอดกาล ทุกอย่างต้องเป็นไปตามเหตุการณ์ ตามกระแสของ แต่ละช่วง แต่ละยุค

1.5.3 ทัศนะต่อสถาบันทหาร

เปลว สีเงิน มีความเห็นว่า การเมืองของประเทศไทย นั้นจำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับสถาบันทหาร โดยไม่สามารถแบ่งแยกออกจากกันได้โดยเด็ดขาด ดังนั้น จึงมีกวีพาทักษิวิจารย์ เหตุการณ์ทางการเมือง อันมีส่วนเกี่ยวข้องกับสถาบันทหารด้วยเสมอ เช่น การแต่งตั้งผู้บัญชาการทหารสูงสุด และผู้บัญชาการทหารบก การทำนายสถานการณ์และเสนอความคิดเห็นต่อตำแหน่งดังกล่าว ตลอดจนความเคลื่อนไหวของผู้นำทางการเมือง ซึ่ง เปลว สีเงิน แสดงความไม่เห็นด้วยที่ทหารจะยุ่งเกี่ยวกับการเมือง หรือเป็นผู้ชี้หน้ารัฐบาล โดยกล่าวว่า สถาบันทหารจะทำให้ประเทศไทยไม่มีความเป็นประชาธิปไตยเท่าที่ควร อย่างไรก็ตาม ในยุคที่รัฐบาลมาจากการเลือกตั้ง (รัฐบาลพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ) มีข่าวการ

ทิวไรต์และคอร์ปชั่นสูง เปลว สีเงิน ก็ได้เสนอแนวความคิดในเชิงเรียกร้องให้ฝ่ายทหารเข้ามาแก้ไขสถานการณ์บ้านเมือง เพราะเห็นว่าเป็นทางออกที่ดีที่สุดขณะนั้น

ผมวิพากษ์วิจารณ์ไปตามแต่ละยุคของสังคม การปฏิวัติมันไม่ไหวนะ ทุกคนที่มา ก็เห็นแล้ว พิสูจน์แล้ว ก็ดีในวันแรก สนุกดี แต่หลังจากนั้นก็เหมือนกันหมด ยุค รสช. ผมก็ไม่ได้สนับสนุนหรือเรียกร้องให้ทหารปฏิวัติโดยตรง แต่มันต้องดูโครงสร้างของสังคมแต่ละประเทศ แล้วก็จะอะไรที่เป็นเงื่อนไขที่มันจะดีกว่า ... บ้านเราเป็นระบบสองสภา ไม่มีใครจะมาควบคุมรัฐบาลได้ เพราะรัฐบาลถือว่าประชาชนเลือกมัน มันก็อยู่ของมันอย่างนี้ จะดีจะเลวอะไร ไม่มีระบบที่จะมาควบคุม ผมไม่เคยไปเรียกร้องอะไรให้ทหาร ... แต่มันเป็นกระแส พอมีปัญหาสังคมที่ว่ามันเหลวและ คอร์ปชั่นสูง สารพัดปัญหา จะมีทางไหนที่จะแก้ไข ... มันก็ออกมา ด้วยเหตุผลและเงื่อนไขของสังคมขณะนั้น

ชัย ราชวัตร (2531: 187) ได้วิเคราะห์ถึงแนวคิดในทางการเมืองของเปลว สีเงิน ที่มีต่อการปฏิวัติรัฐประหารตามวิถีทางเผด็จการทหารว่า

เปลว สีเงิน นั้น งานเขียนของเขาไม่จัดอยู่ในประเภทนักอุดมการณ์ และก็ไม่ใช่ว่าเป็นนักประชาธิปไตยโดยอุดมการณ์ ถึงขนาดที่เผด็จการมาถึงต้องต่อสู้ พอลงยุคเผด็จการ เปลว สีเงิน ก็จะทำเป็นเฉย ๆ ละ ขำไม่ยุ่งกับเรื่อง โดยข้อเขียนของเขาจัดได้ว่ามีแนวทางที่เป็นประชาธิปไตยมากกว่าเผด็จการ

1.5.4 ทัศนะต่อสถาบันตำรวจ

ความคิดเห็นส่วนใหญ่ของเปลว สีเงิน ที่มีต่อสถาบันตำรวจจะเป็นไปในทางลบ บทความที่เสนอมักโจมตีทั้งระบบการบริหารงาน โครงสร้าง บทบาทหน้าที่ ซึ่งมิได้ดำเนินไปตามความคาดหวังของสังคม โดยเฉพาะในด้านการดูแลสวัสดิภาพและทุกข์สุขของประชาชน " ตำรวจ " ในสายตาของเปลว สีเงิน จึงมีแต่การรีดไถ ใช้อิทธิพล อำนาจบารมีในทางมิชอบ มีการแก่งแย่งตำแหน่งและประจบสอพลอ และด้วยเหตุผลที่ว่าเปลว สีเงิน คลุกคลีกับวงการตำรวจเป็นระยะเวลาอันยาวนาน ในช่วงที่ท่าฮ่าว

อาชญากรรมทำให้มองเห็นสภาพการทำงานและพฤติกรรมของตำรวจอย่างใกล้ชิด บทความที่นำเสนอจึงมีการวิพากษ์วิจารณ์สถาบันตำรวจในทางลบมากกว่าองค์กรอื่น

เมื่อนำแนวคิดของนายชัยอนันต์ สมุทวณิช (2533: 113) เข้ามาพิจารณาถึงสาเหตุที่ตำรวจไทยมีภาพลบในสายตาของเปลว สีเงินนั้น น่าจะเป็นเพราะว่าระบบราชการไทยถูกปิดกั้นอำนาจมาเป็นเวลานาน โดยเฉพาะในส่วนท้องถิ่น ทำให้อำนาจท้องถิ่นหมดหนทางที่จะเข้าร่วมในกระบวนการตัดสินใจระดับท้องถิ่นและจังหวัด จึงเกิดการพัฒนาเป็นอำนาจนอกระบบ ในลักษณะอิทธิพลของ " เจ้าพ่อ " เป็นผลให้สถาบันของอิทธิพลเถื่อนภายนอกกระบวนการเมือง นอกระบบราชการทวีความสำคัญมากขึ้นในฐานะที่เป็นตัวคะแนนผู้สนับสนุนพรรคการเมือง และองค์กรต่าง ๆ อันเป็นผลกระทบในลักษณะลูกโซ่ให้ตำรวจละเลยการปฏิบัติหน้าที่ในด้านการปราบปรามอิทธิพลเถื่อนและปัญหาอาชญากรรม เนื่องจากอำนาจมืดเข้าครอบงำในการยุบย่ำ เหน็จตอแทนความดีงามของตำรวจ และผู้บริหารในหน่วยงานตำรวจยินยอมให้นี้กการเมืองหรือ " ตัวแทนแห่งอำนาจหน้าที่ " เข้ามาลิดลิตความเป็นเอกภาพของตำรวจ อำนาจมืดในที่นี้จึงหมายถึงผู้ให้การสนับสนุนพรรคการเมืองนั่นเอง

1.5.5 ทัศนะต่อกรุงเทพมหานคร

ในยุคของเปลว สีเงิน มีการเปลี่ยนแปลงผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ดังนี้ คือ

ปี 2523	นายเชาว์วิศ สุตลาภา
ปี 2524	พลเรือเอกเทียม มกรานนท์
ปี 2527	นายอาษา เมฆสวรรค์
ปี 2528	พลตรีจำลอง ศรีเมือง

ผู้เขียนให้ความสนใจในการบริหารงานกรุงเทพมหานครเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในส่วนของผู้บริหาร ซึ่งเปลว สีเงิน ให้ทัศนะว่า นโยบายและการบริหารงานของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจะมีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของคนในกรุงเทพมหานครโดยตรง เปลว สีเงิน จึงทำหน้าที่ เป็นเสมือนผู้ตรวจสอบการทำงานของคณะผู้บริหาร โดยเสนอบทความตำหนิข้อบกพร่อง

วิพากษ์วิจารณ์การปฏิบัติงาน และนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหที่ปรากฏในขณะนั้น ตลอดจน แสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านต่าง ๆ รวมไปถึงความคิดเห็นต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ในทุกยุคทุกสมัยด้วย ทั้งนี้ เปลว สีเงิน แสดงความชื่นชมต่อพลตรีจำลอง ศรีเมือง ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่มาจากการเลือกตั้งเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในด้านของความ ซื่อสัตย์ ความสมณะ เป็นผู้มีธรรมะ และความพยายามที่จะสร้างความเป็นระเบียบเรียบร้อย ระเบียบวินัยให้กับบ้านเมือง เช่น นโยบายเกี่ยวกับหายเร่ - แผงลอย การกำจัดขยะ การ ปรับปรุงสวนสาธารณะ เป็นต้น

ที่ว่าพลตรีจำลองเป็นคนดี ก็เพราะในยุคนั้น เขาเข้ามาในความเหลวแหลก ไร้ความหวัง แล้วก็ไม่มีอะไรอะไร เขามาได้พร้อม มันก็มีอะไรที่ดี ๆ ขึ้นมา " ในยามยากมีดอกหญ้า แซมแซม " ก็ดูสวยงาม

1.5.6 ทัศนะต่อการปกครองส่วนท้องถิ่น

เปลว สีเงิน กล่าวถึง เรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่มากนัก ความคิดเห็นที่ปรากฏส่วนใหญ่จะเป็นไปในด้านการวิพากษ์วิจารณ์การดำเนินงาน ขององค์กรส่วนท้องถิ่น เช่น หน่วยงานช่วยเหลือเกษตรกร ครูชนบท ซึ่ง เปลว สีเงิน ต้องการให้ประชาชน ในต่างจังหวัดมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

1.6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์ไม่สงบที่เกิดขึ้นในประเทศ

เหตุการณ์ร้ายแรงที่เกิดขึ้นในประเทศ เช่น การลอบวางระเบิด การก่ออาชญากรรม และปัญหาความไม่สงบในภาคใต้ เปลว สีเงิน ให้ทัศนะในแนวทางการ แก้ไขปัญหาโดยเร็วที่สุด ย้ำเน้นให้รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประสานงานกันอย่างมี ประสิทธิภาพ โดยเฉพาะหน่วยงานตำรวจผู้รับผิดชอบด้านความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง อีกทั้งเสนอแนะให้รัฐบาล ใจมาตรการป้องกันปัญหาโดยแก้ไขที่ต้นเหตุอันก่อให้เกิดความสงบ เรียบร้อย เพื่อมิให้เกิดความเสียหายต่อสภาวะทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของ ประเทศโดยส่วนรวม รวมไปถึงเสนอขอความดีแท้และต่อต้านผู้สร้างสถานการณ์ก่อความไม่สงบ เพื่อเป็นเครื่องต่อรองทางการเมือง

1.7 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับต่างประเทศ

ในช่วงปี 2523 - 2534 มีเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในต่างประเทศที่สำคัญ เช่น การเปลี่ยนแปลงผู้นำติลิปินส์ สงครามอ่าวเปอร์เซีย การสู้รบในตะวันออกกลาง เหตุการณ์กระทบกระทั่งระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ลาว เขมร เวียดนาม มาเลเซีย ซึ่งเหตุการณ์เด่น ๆ เหล่านี้ เปลว สีเงิน ให้ทัศนะต่อการสู้รบในต่างประเทศในเชิงแนะนำวิถีการปฏิบัติและท่าทีของรัฐบาล ที่จะไม่ให้กระทบกระเทือนต่อเสถียรภาพ ความมั่นคงของประเทศ กล่าวคือ แสดงความเป็นกลางให้มากที่สุด และให้รัฐบาลคำนึงถึงผลกระทบในการแสดงท่าทีต่อประเทศเหล่านั้น ที่อาจส่งผลกระทบต่อประชาชนในประเทศ เช่น ผลต่อสภาพการจ้างแรงงานไทย ผลกระทบด้านการค้า เป็นต้น

สำหรับทัศนะต่อประเทศเพื่อนบ้านนั้น เปลว สีเงิน เสนอแนะให้รัฐบาลใช้หลักการทางการทูตในการเจรจาเพื่อสันติภาพระหว่างชายแดน ขณะเดียวกันก็เสนอความเห็นในเชิงไม่ว่างใจทั้งลาว เขมร เวียดนามและมาเลเซีย ซึ่งมักจะสร้างความเดือดร้อนให้กับประเทศไทยมากกว่าแสดงความเป็นมิตรด้วยความจริงใจ อันมีผลต่อการแสดงความคิดเห็นของ เปลว สีเงิน ในเรื่องการต่อต้านการช่วยเหลือผู้อพยพ ลี้ภัย ที่เข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยด้วย

2. แนวความคิดทางสังคม

ในด้านสังคม เปลว สีเงิน ให้ความสนใจเป็นอันดับรองลงมา ซึ่งได้สรุปในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

2.1 เน้นความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม

เปลว สีเงิน เสนอบทความมุ่งเน้นปลูกฝังค่านิยมในการประหยัด มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ ยึดมั่นในความเป็นไทยและวัฒนธรรมไทย แนวคิดของเขาเกิดขึ้นจากการเรียนรู้เชิงสังคมนิยมจาก อิทธิพลสมัยเมื่อเป็นเด็กวัด และที่ได้เล่าเรียนหลักคำสอนศาสนา เข้ามาผสมผสานในส่วนที่เป็นหลักในแนวคิดด้านค่านิยม และการดำเนินชีวิตของเขาค่อนข้างมาก เช่น หลักคำสอนที่ว่า ให้เอาใจเขามาใส่ใจเรา ให้รู้จักรับผิดชอบ

ต่อหน้าที่และมิระ เบียบวินัย รู้จักมารยาทอัน เป็นอิทธิพลจากการสั่งสอนตามประเพณีของสังคมไทย

จากการวิเคราะห์ของสาธิต ยุวรัตน์การุณ (2531: 209) ในงานวิจัยเรื่อง " แง่คิดเกี่ยวกับสถาบันทางการเมืองของมังกรห้าเล็บและเปลว สีเงิน " นั้น ได้กล่าวถึงเปลว สีเงิน ในแง่การดำเนินชีวิตและการมีค่านิยมต่อสังคมไทยไว้ว่า

ที่สังคมวัดแห่งนั้น เปลว สีเงิน ถูกอบรมให้รู้จักความรับผิดชอบในตัวเอง ให้มีวินัย มีความซื่อตรง และมีจิตใจที่บริสุทธิ์ต่อสำนักแห่งความรับผิดชอบชีวิต การเรียนรู้ในสิ่งทั้งหลายเหล่านี้ เปรียบเสมือนรากฐานชีวิตของเปลว สีเงินก็ว่าได้ เพราะการอบรมกล่อมเกล่าเป็นเวลานานในขณะที่เปลว สีเงินอาศัยอยู่กับวัดนี้ นับเป็นเวลานานพอที่จะซึมซาบถึงคุณลักษณะเหล่านั้น อีกทั้งยังเป็น การกล่อมเกล่านับตั้งแต่ที่เพิ่งย่างเข้าสู่วัยเริ่มรู้จักการเรียนรู้ แม้แต่เปลว สีเงินเอง ก็ยังยอมรับว่ารากฐานชีวิตของ เขามาจากวัดดังจะ เห็นได้จากการเรียกร้องให้มีการสร้างความมีระ เบียบวินัยของคนในชาติ ความสะอาดเรียบร้อยของถนนหนทาง การต่อต้านขายแร่แผงลอย การรู้จักรักษาสาธารณสมบัติ เช่น ตู้โทรศัพท์ สวนสาธารณะ เป็นต้น เปลว สีเงิน กล่าวถึงเรื่องนี้ว่า

ที่เน้นเรื่องความสะอาดเป็นระ เบียบเรียบร้อยของสังคม ก็เพราะมันเป็นหน้าตา ต้องดูแลรักษา มันสื่อถึงสุขภาพจิต และสุขภาพของประเทศชาติ เป็นคุณภาพของประเทศชาตินั้นด้วย สลัมหรือขายแร่แผงลอยก็ไม่เห็นน่าเกลียด แต่ว่าต้องให้เป็นระ เบียบเรียบร้อยสะอาด อย่าให้ว่างเกะกะ เลอะเทอะไม่เป็นระ เบียบ มันสื่อถึงนิสัยคนในชาติ ของที่ต้องใช้ร่วมกันหรือถนนหนทางที่เป็นสมบัติร่วมกันอีกอย่าง คนบ้านเรามีแต่ เห็นแก่ตัว ไม่มีใจที่จะรักษาสมบัติส่วนรวม อย่างนี้อีกร้อยชาติก็ไม่เจริญ รัฐไม่ได้พัฒนาด้านจิตใจคนเลย ไปเน้นแต่ด้านวัตถุ

2.2 เรียกร้องให้คนในสังคมดำรงชีวิตด้วยความสมณะ ประหยัด

ใช้ชีวิตสงบและสันติ ใช้ธรรมะในการดำรงชีวิต เอื้อเพื่อเอื้อแผ่ มีน้ำใจให้กัน เน้นแนวทางศาสนาที่มีใช้วัตถุนิยม แต่เป็นแนวทางชีวิตที่เรียบง่าย ไม่เป็นพิธีการ เช่น แนวทางธรรมะของสำนักสันตือโคก รวมทั้งต่อต้านการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาที่ฟุ่มเฟือย เช่น การจัดงานมหรสพในงานศพ และแสดงการดำเนินพระสงฆ์ที่ประพฤติปฏิบัติตนผิดพระธรรมวินัยอย่างรุนแรง (ชาวพระนิกร ปี 2533) ยึดมั่นในหลักธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า นอกจากนี้ เปลว สีเงิน ยังแสดงออกในทางการสนับสนุนการเผยแพร่ธรรมะ ด้วยการประชาสัมพันธ์งานการกุศลที่เกี่ยวกับศาสนาอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งหากวิเคราะห์ตามแนวความคิดของนักวิชาการ นายแพทย์ประเวศ วัฒนา (2517: 58) จะพบว่า เปลว สีเงิน มีแนวคิดที่สอดคล้องกัน ในแง่ที่ว่า การให้ความสำคัญในอำนาจของวัตถุ ทำให้คุณค่าของความเป็นมนุษย์ลดน้อยถอยลง แนวทางวัตถุนิยมจะทำให้เกิดความยุ่งยากต่อสังคม เนื่องจากเงินตราจะเป็นเครื่องกำหนดการกระทำทุกฝ่ายของสังคม นายแพทย์ประเวศได้เสนอวิธีการแก้ไข ด้วยการใช้สังฆธรรมเป็นจุดมุ่งหมายแกนกลางของสังคม แทนที่วัตถุนิยม โดยใช้หลักความประหยัด ใช้ชีวิตอย่างสงบ เน้นการใช้ศาสนาเป็นเครื่องช่วยพัฒนาสังคม อันเป็นแนวความคิดเดียวกับ เปลว สีเงินนั่นเอง

2.3 เรียกร้องให้มีการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้น

โดยเฉพาะการพิทักษ์รักษาป่าไม้ อันเป็นหลักการเดียวกันกับหลักการกระจายทรัพยากรที่ยุติธรรม คู่มีค่า ตามแนวคิดของนายแพทย์ประเวศ วัฒนา (2517: 28)

จากบทความที่นำเสนอผ่านคอลัมน์ " สะบัดปากกา ตีแสงหน้า "

เปลว สีเงินแสดงออกถึงความรู้สึกเกลียดชังนักการเมือง เจ้าหน้าที่และพ่อค้า ผู้ตัดไม้ทำลายป่าผ่านคอลัมน์ " สะบัดปากกา ตีแสงหน้า " อย่างรุนแรง เนื่องจากเห็นว่าการทำลายทรัพยากรธรรมชาติเหล่านี้ เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาความแห้งแล้ง ความอดอยากยากจนของประชาชนส่วนรวมในประเทศ โดยเฉพาะชาวชนบทที่ต้องอาศัยการทำมาหากินด้วยการทำเกษตรกรรม เปลว สีเงินให้เหตุผลถึงการมีแนวความคิดต่อต้านการทำลายทรัพยากรธรรมชาติว่า

เรื่องรักษาป่า ก็ไม่ได้รักษาอะไร แต่ผมทำไปตามจิตสำนึกของเราที่คิดว่ามันจำเป็น เพราะเราเข้าไปเห็นแล้วว่า ป่านี้ถ้าไม่มีก็ไม่มีใครสนใจ ใครพูดเรื่องป่านี้เขาว่าป่า เพราะว่าป่านั้นเป็นป่ากันทั้งเมือง แต่พอไปเห็นคนที่ใช้ทรัพยากรอย่าง ชาติสติและชาติเหตุผล เราก็มองเห็นว่า ในอนาคตถ้าเราไม่เตือนกันไว้ มันก็จะอันตราย แล้วก็จริง ๆ เหมือนกับที่มหาตมะคานธีว่าไว้ ว่าทรัพยากรมีพอให้คนทั้งโลกใช้กัน ถ้าใช้กันอย่างมีสติ แต่ที่ไม่พอเพราะคนมันโลภ ใช้เท่าไรก็ไม่พอ

2.4 ให้ความสำคัญกับความปลอดภัยและสวัสดิภาพของคนในสังคม

เปลว สีเงิน เรียกร้องให้เจ้าหน้าที่บ้านเมืองดูแลในเรื่องดังกล่าว เช่น การปราบปรามผู้ก่อการร้ายภาคใต้ด้วยศุภคามาจากใจผู้ร้ายที่จะมีต่อนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ การเร่งรัดให้ตำรวจดูแลความปลอดภัยและทรัพย์สินของประชาชน เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีแนวคิดให้ลงโทษผู้กระทำความผิดอย่างรุนแรงอีกด้วย

สวัสดิภาพของนักท่องเที่ยว มันเป็นเรื่องธรรมดา ใครมาบ้านเราก็เหมือนแขกของบ้านเรา เราก็ต้องดูแล เขาเอาเงินมาให้เรา ... รัฐไปเสียค่าทำโฆษณาทั่วโลกมันไม่จำเป็นเลย เราใช้วีดีโอแลคนที่เขาเข้ามาเที่ยว แล้วเขาก็ไปพูดเอง เป็นหน้าตาของประเทศเราเอง เขาจะไปบอกปากต่อปาก คนที่มาเที่ยวมันแหละสำคัญ ... ถ้าเราไปต่างประเทศกลับมาเราจะส่งสารบ้านเรา ... จะเห็นว่าบ้านเราไม่มีอนาคตที่จะเจริญได้เลย ก็รัฐไม่พัฒนาคน จิตสำนึกของคนไม่ได้พัฒนา เศรษฐกิจก็ไม่ฝากไว้กับเศรษฐกิจ เศรษฐกิจ ... ล้มเหลวทั้งนั้น ... มันอยู่ที่การพัฒนาคนต่างหาก

2.5 คำมั่นระบอบการให้บริการด้านสาธารณสุขโลกของรัฐบาลทมิฬว่าไม่มี

ประสิทธิภาพ ทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อน ไม่ว่าจะเป็นการประกาศขึ้นราคาค่าบริการ การให้บริการที่ไม่เพียงพอ การหยุดงานประท้วง รวมไปถึงการโกงกินคอร์รัปชัน โดยเปลว สีเงิน แนะนำให้ภาคเอกชนเป็นผู้ดำเนินการกิจการของรัฐบาลทมิฬ

2.6 ต่อต้านหวายใต้ดิน สลากกินแบ่งรัฐบาล เปลว สีเงิน ประนาม การกระทำเหล่านั้นว่าเป็นการทำลายสังคม รัฐบาลมอมเมาประชาชนให้มีความหวังแบบลม ๆ แล้ง ๆ ให้ประชาชนดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยความหวังที่รัฐบาลหยิบยื่นให้ ส่วนสุราและบุหรี่ยั้น เปลว สีเงิน มีความเห็นว่า การที่รัฐบาลสนับสนุนให้นำเข้าบุหรี่จากต่างประเทศและเป็นหุ้นส่วน ในการผลิตยาสูบ รวมทั้งเปิดโอกาสให้โฆษณาทางวิทยุโทรทัศน์อย่างเปิดเผยนั้น เป็นการมอมเมาประชาชนเช่นกัน พร้อมกับติติงรัฐบาลว่า อย่าเห็นแก่รายได้ที่จะเข้ารัฐมากเกินไป จนมองข้ามคุณภาพชีวิตของประชาชน ซึ่งในเรื่องนี้ เปลว สีเงิน ให้ความเห็นว่า

เรื่องสุรา ยาเมา อบายมูจ ผมไม่ค่อยได้ต่อต้านนัก แต่เรื่องหวาย ... ผมไม่ชอบ เพราะเป็นสิ่งที่เอาเปรียบประชาชนมากที่สุด คือ ผมไปมองในแง่ที่ว่า " ใจรต้องมี สัจจะ " คุณจะเล่นการพนัน มันก็ต้องแพ้พอสมควร ล็อตเตอรี่มันแพ้ใหม่ละ รัฐให้ ชาวบ้านเขาแค่ 300 รางวัล แต่กินเข้าไปตั้งเป็นงวดละเท่าไร ไม่ยุติธรรมเลย... อันตรายสำหรับคนจน ยิ่งไม่มีกินอยู่แล้ว ชีวิตเขาอยู่ด้วยความหวัง รัฐบาล 10 - 15 วันออกที เลี้ยงชีวิตไว้ พวกคนจนก็อยู่รอไป งวดนี้ไม่ถูก เต็ม 15 วันออกก็จะถูก เหมือนผูกปลาเค็มไว้ปลายไม้ ยกแล้วให้จับ ๆ ... ผมว่าอันนี้มันน่ารังเกียจนะ เป็น อันตรายกับสังคมมากเลย

2.7 เน้นในเรื่องสวัสดิการสังคมและสุขภาพของประชาชน โดย เรียกร้องให้รัฐบาลดูแลกลุ่มผู้ด้อยโอกาสในสังคม ได้แก่ ทหารผ่านศึก กรรมกร ผู้ใช้แรงงาน เกษตรกร และเยาวชนในชนบท ให้ได้รับการดูแลช่วยเหลือในทางที่เหมาะสมในด้านสวัสดิการ สำหรับเรื่องสุขภาพของประชาชน เนื่องจากในช่วงปี 2532 เปลว สีเงิน ล้มป่วยด้วยโรค ไวรัสอีโบล่า จึงทำให้แนวการเขียนตั้งแต่ช่วงปี 2532 เป็นต้นมานั้น ตันมาให้ความสนใจในเรื่องของสุขภาพ อนามัยเป็นส่วนใหญ่ โดยมักจะนำเสนอบทความเกี่ยวกับการรักษาสุขภาพทั้ง กายและใจให้ผู้อ่านนำไปปฏิบัติ เน้นการดำรงชีวิตที่เป็นไปตามธรรมชาติ และมีธรรมชาติ ประจําใจ นอกจากนี้ยังทรงคํานึงในเรื่องโรคภัยที่เป็นปัญหาเกิดขึ้นในสังคม เช่น โรคเอดส์ มีการติติงรัฐบาลให้ใส่ใจปัญหาดังกล่าวอย่างจริงจัง ส่วนการติติงต่อต้านการบริจาด โดย

เฉพาะผ้าหมี่ในภาคเหนือขึ้น เปลว สีเงินมีความเห็นว่า การบริจาคนั้นเป็นการทำให้ผู้รับบริจาค ไม่พยายามช่วยเหลือตนเอง ต้องพึ่งพาคนอื่นอยู่เสมอ

การต่อต้านการบริจาคนั้น เป็นเหตุผลส่วนตัวของผม ถ้าโยนเอาเหตุผลของผมไปมองกับ สังคม อาจคิดว่าคับแคบเกินไป ... แต่ว่ามันก็สมควรแก่เหตุผล ... ตามข้อเท็จจริง แล้ว ผมก็วัดจากตัวผมว่า ผ้าหมี่ผืนหนึ่งผมใช้เป็น 10 ปี อย่าง เก่งสุ่ยสุ่ยรายก็ 5 ปี ... นี้คุณไปแจกเป็นรายปี แจกทำไม ปีหนึ่งใช้ปีละผืนหรือ แล้วก็ เวียนกันไปแต่ละสมาคม คนหนึ่งก็ 5 - 6 ผืน ก็เอาไปขายต่อกัน เป็นการสร้างนิสัยมักง่ายสุ่ยสุ่ย และเป็น เส้นทางของพวกนักการเมือง นักประชาสงเคราะห์เอาหน้า เพื่อหาเงินบริจาค แล้วก็ เบิกเงินหลวงไป เป็นช่องทางทำมาหากินเอาหน้าเอาตาโดยไม่มีเหตุผล แล้วยังเป็น การทำลายชาวบ้านด้วย ทำลายค่านิยมและจิตสำนึกที่ดีของเขา สร้างนิสัยมักง่าย ไม่ ช่วยเหลือตัวเอง

2.8 ในด้านกฎหมาย เปลว สีเงิน นำเสนอขอบทความที่เป็นปัญหา ถกเถียงในสังคมขณะนั้นมากล่าวถึง ที่สำคัญได้แก่ กฎหมายการทำแท้ง โดยเห็นว่าสมควรให้ มีการทำแท้ง หากเกิดจากกรณีถูกข่มขืน หรือจะมีบุตรพิการ การเร่งรัดให้รัฐบาลแก้ไขปัญหา พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ เห็นด้วยกับการห้ามบุคคลทั่วไปพกพาอาวุธปืน และการให้มีกฎหมาย จัดการสินค้าเถื่อน เป็นต้น

2.9 ต่อต้านสงครามทั้งในและต่างประเทศ โดยเรียกร้องให้มีการ แก้ไขปัญหาโดยสันติ ประนีประนอม ไม่ใช้กำลังเข้าประชิดประหารกันให้เสียเลือดเนื้อ ให้ รัฐบาลแสดงความเป็นกลาง ในเรื่องนี้ เปลว สีเงิน กล่าวว่า

ที่เรียกร้องให้แก้ไขปัญหโดยสันติ เพราะเห็นว่าสงครามโดยหลักธรรมชาตินั้น มันแก้ด้วย ด้วยสงครามไม่ได้ แต่ในหลักของความเข้าใจได้ ซึ่งในความจริงนั้น ความรุนแรงไม่ ควรแก้ด้วยความรุนแรง คุณเอาค้อนทุบหินมันก็แตกได้ แต่คุณไม่เคยเอาค้อนทุบผ้าขาวม้า ซาด

2.10 สนับสนุนการท่องเที่ยวในประเทศ โดยให้มีการปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยวในภาคต่าง ๆ เน้นการดูแลด้านความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว การพัฒนาสินค้าพื้นเมืองเพื่อการท่องเที่ยว เนื่องจากเปลว สีเงิน เห็นว่าเป็นรายได้ที่ดีของประเทศ

2.11 แนวคิดเทิดทูนพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ เปลว สีเงิน มีความเห็นว่า สถาบันพระมหากษัตริย์เป็นสถาบันสูงสุดที่ประชาชนต้องแสดงความจงรักภักดี เนื่องจากพระองค์ท่านทรงเป็นร่มโพธิ์ร่มไทรของพสกนิกรชาวไทยทั้งประเทศ อีกทั้งยังทรงสร้างสรรค์พัฒนาบ้านเมืองให้ร่มเย็น เป็นสุข เปลว สีเงิน จึงได้นำเสนอบทความที่แสดงออกซึ่งความจงรักภักดีและเทิดทูนยกย่องอย่างสม่ำเสมอ

3. แนวความคิดทางเศรษฐกิจ

ในการนำเสนอความคิดเห็นด้านเศรษฐกิจนั้น จากการวิจัย พบว่า เปลว สีเงิน นำเสนอความคิดเห็นที่มีเนื้อหาทางด้านเศรษฐกิจน้อยที่สุด

เหตุผลของการที่เขาให้ความสนใจในเรื่องราวทางด้านเศรษฐกิจเป็นลำดับสุดท้าย เปลว สีเงินกล่าวว่า เป็นเพราะเขาไม่มีความรู้ทางด้านเศรษฐกิจเท่าใดนัก ดังที่กล่าวในการให้สัมภาษณ์ว่า

ที่ผมไม่ได้เขียนถึงเรื่องเศรษฐกิจมากนัก เพราะผมไม่มีความรู้ สิ่งที่เราไม่รู้จริง ๆ แล้วสักแต่จะเขียนลงไป บางทีมันก็เป็นอันตราย เพราะคนอ่านเขาคาดหวังว่าคนทำหนังสือพิมพ์เขียนลงไปต้องเชื่อถือได้ ถ้าเราไม่รู้จริง ๆ ไม่รู้เท่าที่ควรจะรู้ หรืออาจจะรู้ผิด ๆ ก็อย่าไปเอาตัวกูกับเขา ความเสียหายมันจะเกิดขึ้นได้ มันจะไม่ปลอดภัยกับคนอ่านที่ผมเขียนเรื่องหุ้น การลงทุน ก็เพราะวันนั้นในช่วงนั้น มีเรื่องราวเกี่ยวพัน มีผลกระทบ ผมก็เขียนถึงผลกระทบว่าเกิดอะไรขึ้น เราก็เอามาบอกคนอ่าน เขียนไปตามช่วง ตามเหตุการณ์ ... เราทำหนังสือพิมพ์รายวัน เราต้องรู้ว่าคนเขาอยากกินอะไรกัน เราก็ต้องให้อาหารที่เขาอยากกินในวันนั้น

แนวความคิดทางเศรษฐกิจ สรุปลงในประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้คือ

3.1 ความคิดเห็นต่อการเงิน การธนาคาร

เปลว สีเงิน วิพากษ์วิจารณ์ภาวะทางเศรษฐกิจที่เป็นปัญหา โดยเฉพาะในยุคที่เศรษฐกิจเริ่มตกต่ำ ไปจนถึงยุคที่สถาบันการเงินและธนาคารพาณิชย์ได้รับความกระทบกระเทือนอย่างรุนแรง ในช่วงปี 2523 - 2529 โดยเขียนบรรยายสภาพการณ์ที่เกิดขึ้น และเรียกร้องให้รัฐบาลหรือผู้บริหารที่เกี่ยวข้องดำเนินการช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาย่างเร่งด่วน เพื่อให้ระบบการเงินของไทยพ้นช่วงวิกฤต ทั้งนี้ เปลว สีเงิน มักจะให้ความสำคัญกับผู้มีความรายน้อยหรือชนชั้นกลางและชนชั้นต่ำ ซึ่งต้องประสบปัญหาทางเศรษฐกิจมากกว่าคนกลุ่มอื่น รวมทั้งยังเสียดสีความเป็นอยู่ที่ฟุ่มเฟือยของชนชั้นสูง ตลอดจนนายกรัฐมนตรีนายและคณะรัฐบาลด้วย เช่น การวิจารณ์การตีพิมพ์วันดีของพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ในยุคที่บ้านเมืองอยู่ในช่วง "ข้าวยากหมากแพง" การวิจารณ์นโยบายประหยัดของรัฐบาลเปรม ที่เน้นให้ชาวบ้านประหยัด แต่กลับจัดงานรื่นเริงในท่าเรือขบวนเรือใหญ่โต ในด้านการธนาคาร เปลว สีเงิน แสดงความเห็นในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประชาชนส่วนใหญ่ เช่น การเพิ่ม - ลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ - เงินฝาก การปล่อยสินเชื่อว่ามีผลดี - ผลเสียอย่างไรกับประชาชนชั้นกลางและต่ำ ซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ การจัดสรรเงินกู้จากธนาคารเพื่อเกษตรกร โดยเรียกร้องให้รัฐบาลเร่งให้ความช่วยเหลืออย่างจริงจัง เนื่องจากเห็นว่าประชาชนผู้ด้อยโอกาสในสังคม

3.2 ความคิดเห็นต่อการค้า การตลาด การลงทุน

ข้อเขียนของเปลว สีเงิน แสดงทัศนะในทางสนับสนุนระบบธุรกิจการค้าเพื่อพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการค้า การลงทุนกับต่างประเทศ เพื่อให้สภาวะทางเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศดีขึ้น เปลว สีเงิน จะให้ความสำคัญกับระบบการอำนวยความสะดวกด้านการค้าระหว่างประเทศ การสื่อสาร เป็นหลักใหม่ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการด้านการค้าและการลงทุน

นอกจากนี้ เปลว สีเงิน ยังแสดงความคิดเห็นต่อภาวะการณ์ การขึ้น - ลง ของตลาดหลักทรัพย์ โดยเฉพาะในช่วงรัฐบาลชาติชาย ชุณหะวัณ และรัฐบาลนายอานันท์ ปันยารชุน ซึ่งตลาดหลักทรัพย์อยู่ในภาวะปั่นป่วน โดยเร่งรัดให้รัฐเข้าดำเนินการ

แก้ไข้ปัญหาโดยเร็ว ตลอดจนการให้ข้อมูลข่าวสาร วิทยากรวิจารณ์เหตุการณ์ที่อยู่ในความสนใจ
 ของประชาชน เช่น ข่าวการขึ้นราคาน้ำมัน (ปี 2523) ข่าวการลดค่าเงินบาท
 (ปี 2528) ข่าวสหรัฐ ประกาศใช้กฎหมายว่าด้วยการค้าเสรีผ่านสำเร็จรูปและสิ่งทอ ปี
 1985 (ปี 2528) ข่าวพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์และจีเอสพี (สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร)
 (ปี 2530)

3.3 ความคิดเห็นต่อระบบการเกษตร

แนวความคิดของเปลว สีเงิน ที่ปรากฏในข้อเขียนพบว่า ให้ความสนใจ
 เกษตรกรในภาคการเกษตรเป็นอย่างยิ่ง จะเห็นได้จากการสะท้อนสภาพปัญหาของ
 เกษตรกร สภาพความเป็นอยู่ที่ยากไร้ การถูกเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง นอกจากนี้
 ยังมีข้อเสนอแนะที่จะเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรมาแนะนำเสนอให้รัฐบาลเห็น ได้แก่ การเปิดตลาด
 ด้านการเกษตรเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาเกษตรกรถูกพ่อค้าคนกลางเอาเปรียบ การเรียกร้อง
 ให้รัฐบาลจัดสรรเจ้าหน้าที่ เพื่อเข้าไปแนะนำการเพาะปลูกพืชให้ได้ผลผลิตดีและราคาสูง การ
 ตั้งองค์กรเพื่อสนับสนุนเกษตรกร เช่น จัดตั้งสหกรณ์เพื่อการเกษตร เป็นต้น อันจะทำให้รายได้
 ของเกษตรกรซึ่งเป็นประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศเพิ่มขึ้น เป็นการลดปัญหาความยากจน และ
 ลดปัญหาการอพยพเข้าเมืองของชาวนานาน และนอกจากเปลว สีเงิน จะให้ความสนใจกับ
 ชาวไร่ชาวนาแล้ว ยังกล่าวถึงกลุ่มชาวประมง โดยเรียกร้องให้รัฐให้ความเอาใจใส่ดูแล
 ช่วยเหลือด้วย

3.4 ความคิดเห็นต่อระบบการจัดเก็บภาษี

เปลว สีเงิน ให้ความสนใจในเรื่องของภาษีในเชิงแนะนำ
 ระบบโครงสร้างการจัดเก็บภาษีให้มีความยุติธรรมกับชนทุกชั้น ทุกระดับ แต่จะเน้นแสดงความ
 เห็นอกเห็นใจชนชั้นกลาง ชนชั้นต่ำ ที่ถูกเรียกเก็บภาษีอย่างไม่เป็นธรรมมากเป็นพิเศษ ขณะ
 เดียวกันก็เรียกร้องให้มีการจัดเก็บภาษีผู้มีฐานะดี หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ ในอัตราที่
 เหมาะสมและยุติธรรม ทั้งยังเรียกร้องให้กรมสรรพากรประชาสัมพันธ์ในเรื่องข้อมูลข่าวสาร
 เกี่ยวกับการเสียภาษีให้ประชาชนได้ทราบด้วย เช่น ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีมรดก ภาษี
 รายได้บุคคลธรรมดา เป็นต้น นอกจากนี้ เปลว สีเงิน ยังมีแนวคิดที่สนับสนุนให้กรมสรรพสามิต
 ปรับภาษีสรรพสามิต บุหรี่ ให้มีอัตราสูงขึ้นด้วย

จากแนวความคิดทางด้านเศรษฐกิจของ เปลาว สีเจิน เหล่านี้ เมื่อนำมาพิจารณาตามแนวความคิดของนักวิชาการ นายวีระพงษ์ งามภาณุ (2525: 46) ในข้อที่ว่า การพัฒนาทาง เศรษฐกิจของประเทศจะต้องพยายามให้ผลประโยชน์ทาง เศรษฐกิจ กระจายไปสู่คนส่วนใหญ่ของประเทศให้มากที่สุดนั้น แนวความคิดของ เปลาว สีเจิน ก็เป็นไปในแนวทางเดียวกัน โดยบทความของ เปลาว สีเจิน มักจะมุ่งเรียกร้องให้รัฐให้ความสนใจกับประชาชนผู้ด้อยโอกาสของประเทศ โดยเฉพาะชาวไร่ ชาวนา และคนยากจนที่มีอยู่ทั่วประเทศ ซึ่งวิเคราะห์ได้ว่าการที่ข้อคิดเห็นของ เปลาว สีเจิน มักอิงอยู่กับผลประโยชน์ของประชาชนอย่างสม่ำเสมอ นั้น เนื่องมาจากความเข้าใจในความยากลำบาก ซึ่ง เขาต้องประสบในวัยเด็ก และจากการที่เขาเป็นคนที่มาจากพื้นฐานที่ลำบาก เมื่อสมัยเข้าทำงานใหม่ ๆ มีรายได้ไม่มากนัก ต้องกินนอนอยู่ที่โรงพิมพ์ ด้วยแนวทางชีวิตที่พัฒนาขึ้นมาในฐานะที่เป็นคนจนคนหนึ่ง เสมือนกับคนส่วนใหญ่ของประเทศ เขาจึงมีความรู้สึกนึกคิดที่ไปในแนวทางเดียวกับสามัญสำนึกของคนส่วนใหญ่ที่ยากจน

แสงชัย สุนทรวัฒน์ (2531: 193) กล่าวถึงแนวความคิดถึงผลประโยชน์ของคนส่วนใหญ่ในประเทศเป็นหลักของ เปลาว สีเจิน ว่า

โรจน์ งามแมน นั้น พรรคพวกของเขา มักเป็นประชาชนคนเดินถนนเสียมากกว่า เพราะว่าเขามุ่งการกินข้าวแกง ผ่านชีวิตที่กระปรกกระเปรี้ยมานาน โรจน์ในวัยสิบปี ก่อนเป็นนักข่าวเล็ก ๆ ที่ลำบากและยากจนมาก ก็ถูกกดขี่สารพัด

ข. วิเคราะห์จากทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่นิยม และทฤษฎีเชิงบรรทัดฐานสื่อมวลชน
เริ่มแรก และแนวคิดอื่น ๆ

จากการที่ได้ศึกษา " แนวคิดทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ของ ' เปลาว สีเจิน ' : วิเคราะห์จากบทความในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ " ซึ่งผลการวิจัยสามารถกล่าวได้ว่า " เปลาว สีเจิน " ในฐานะคอลัมนิสต์ (Columnist) ได้ทำหน้าที่ของสื่อมวลชนตามทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่นิยม (Structural Functionalism Theory) กล่าวคือ

1. ทำหน้าที่สังเกตการณ์สภาพแวดล้อม (Surveillance of the environment) ซึ่งภายในคอลัมน์ " สะบัดปากกา ตีแสงหน้า " จะพบว่า เนื้อหาที่เขา กล่าวถึงเป็นการนำเสนอเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ทั้งในทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม เช่น ในเรื่องของการเลือกตั้ง ปัญหาการค้าข้าว ปัญหาภัยทางธรรมชาติ ฯลฯ ด้วยการชี้แนะ ดักเตือน ตลอดจนแสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อให้ผู้อ่านตระหนัก ถึงปัญหาที่กำลังจะเกิดขึ้น พร้อมทั้งจะ เฝ้าจับและปรับตัวให้ทันกับ เหตุการณ์ เหล่านั้น

2. ทำหน้าที่ประสานสัมพันธ์ส่วนต่าง ๆ ของสังคมให้รวมกันอยู่ได้ตามสภาพแวดล้อม (Correlation of the parts of Society in responding to the environment) เปลว สีเงิน จะแสดงความคิดเห็นและเรียกร้องให้คนในสังคม คำนึงถึง ผลประโยชน์ส่วนรวมของคนในชาติ เน้นแนวความคิดในเรื่องของประชาธิปไตย เพื่อเปิด โอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น อันจะนำไปสู่การหลอมหลอมทางความคิดของคนในสังคม ให้มีความ เป็นเอกภาพมากขึ้น

3. ทำหน้าที่ถ่ายทอดมรดกทางสังคมจากคนรุ่นหนึ่งไปยังรุ่นต่อมา (Transmission of the Social heritage from one generation the the next) ด้วยการแสดงออกถึงทัศนคติและค่านิยมที่อยู่เบื้องหลังความคิดเห็นของผู้เขียน เช่น ในเรื่อง ของความมีคุณธรรม ความประหยัด ค่านิยมพื้นฐานของคนทั่วไป ตลอดจนคุณค่าทางวัฒนธรรม ไทย

นอกจากนั้นแล้ว เมื่อนำทฤษฎีเชิงบรรทัดฐานของสื่อมวลชน เริ่มแรกมาใช้ พิจารณาในการวิเคราะห์บทความของ เปลว สีเงินนี้ จะสรุปได้ 3 ประการคือ
ประการแรก สภาพการทำงานของหนังสือพิมพ์รายวัน จำเป็นต้องผลิตงาน ให้เสร็จออกมาวันต่อวัน

ประการที่สอง สภาพการณ์ทางการเมืองของสังคมไทย ในบางครั้งยังไม่ได้ เปิดเสรีภาพในการวิจารณ์ให้กับหนังสือพิมพ์ เนื่องจากมีข้อจำกัดทางด้านกฎหมายที่คอยควบคุม การแสดงความคิดเห็นของสื่อมวลชนอยู่ ข้อเขียนที่แสดงความคิดเห็นในลักษณะตรงข้ามกับ นโยบายของรัฐนี้แม้ว่าจะมีกฎหมายคอยควบคุมอยู่ก็ตาม แต่ขณะเดียวกันก็จะมีผลกระทบต่อ ผู้เขียนบทความอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

อย่างไรก็ตาม บทความของ เพลว ซีเจิน ได้แสดงถึงจุดยืนในการวิพากษ์วิจารณ์เหตุการณ์ต่าง ๆ ในแนวทางที่มีความคงเส้นคงวามาโดยตลอด ดังเช่นที่ ชัย ราชวัตร (2531: 187) กล่าวว่า

ข้อเขียนของเขามีจุดยืน เพราะเขาเข้ามาอยู่ในอาชีพนี้ ความจำเป็นในอาชีพนี้บังคับให้เขาต้องจับปากกาขึ้นมาเขียนหนังสือ และจากประสบการณ์ชีวิตของเขาซึ่งสะท้อนออกมาในข้อเขียนเกี่ยวกับสายตาของเขาที่มองถึงสภาพการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งเขาเป็นคนที่มาจากพื้นฐานที่ลำบากมาก เวลาจะทำอะไรเลยค่อนข้างมั่นคง ระมัดระวัง ไม่ทำอะไรบูมบูม เขาจะรอจังหวะจะโคน ค่อยเป็นค่อยไป

ประการสุดท้าย ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ยังนิยมการอ่านที่ได้รับความนิยมมากกว่า การอ่านเพื่อเอาเนื้อหาสาระ ภาระหน้าที่ของคอลัมนิสต์จึงตกอยู่ภายใต้ข้อจำกัดดังกล่าว รวมทั้งทำให้ภาพพจน์ของคอลัมนิสต์ปรากฏออกมา ในลักษณะของการเป็นคอลัมนิสต์แนวประชานิยม (Popularity) มากกว่าที่จะเป็นคอลัมนิสต์แนวคุณภาพ (Quality) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดหนังสือพิมพ์ประชานิยมกับสังคมไทย ขององค์การยูเนสโก ที่ระบุว่าลักษณะของหนังสือพิมพ์ที่เหมาะสมสำหรับผู้่านในประเทศที่กำลังพัฒนา เช่น ประเทศไทยนั้น ควรเป็นหนังสือพิมพ์ลักษณะประชานิยม ซึ่งมีเนื้อหาที่คนส่วนใหญ่เข้าใจได้ง่าย และเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของผู้่าน

เมื่อพิจารณาถึงแนวคิดเกี่ยวกับการเข้าใจหรือมองบทบาทของตนเอง (Role Perception) ซึ่ง Goffman (1959) กล่าวว่าไว้ว่า แต่ละบุคคลจะมีความเข้าใจที่อาจเหมือนหรือต่างกัน ขึ้นอยู่กับว่าเขามีประสบการณ์การเรียนรู้ในอดีตมาเช่นไร เพราะประสบการณ์ที่ต่างกัน จะทำให้บุคคลหนึ่ง ๆ มีการตีความความหมายที่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาถึงหลักเกณฑ์ในการพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ที่จะนำมาเขียนวิพากษ์วิจารณ์จะพบว่า เพลว ซีเจิน ยึดหลักการตัดสินถูกผิด โดยใช้วิจรรย์ญาณที่ออกมาจากเจตนาบริสุทธิ์ของตนเอง ซึ่งอาจถูกหรือผิดก็ได้แล้วแต่การตัดสินของเสียงส่วนใหญ่ การที่เขา มองบทบาทตนเองเช่นนี้ ทำให้ข้อเขียนของเขามีความสอดคล้องกับลักษณะของตัวเอง นั่นคือ มีลักษณะของการย้าให้ทุกฝ่ายรักษา

กติกาของระบบสังคม การยอมรับในความขัดแย้งทางความคิด การยึดมติที่เกิดจากการตัดสินใจของเสียงส่วนใหญ่ การรับผิดชอบต่อบทบาทและหน้าที่ของตน และการผูกพันด้านผลประโยชน์ส่วนใหญ่ของประชาชน

ในส่วนแนวคิดทางด้านจรรยาบรรณของหนังสือพิมพ์นั้น ได้กล่าวว่า นักหนังสือพิมพ์จะต้องมีจิตสำนึกของความรับผิดชอบต่อ มีจิตวิญาณในการนำเสนอด้วยความซื่อสัตย์ ถูกถ้วน เคารพในวิชาชีพของตนเอง จากการวิจัยพบว่า แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ เปเลว ซีเจิน ที่มองว่าการทำหน้าที่ในบทบาทของคอลัมนิสต์ ควรจะมีแนวทางของตนเองในระดับหนึ่ง ไม่ใช่ทำตัวให้โน้มเอียงไปตามกระแสของสถานการณ์ที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ นั้นยังต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคมอีกด้วย

การเป็นนักหนังสือพิมพ์ที่ดีไม่มีมั่ง มันเป็นอย่างไ้ แค่เป็นมนุษย์อย่างที่ควรจะเป็นในสังคม ก็พอ อย่าไปคิดว่าจะเป็นคนที่ดีเลย อย่าไปตั้งเป้า เป็นเพียงวลีที่คนเขาพูดกัน ซึ่งมันหาความเป็นจริงไม่ได้ ควรเป็นอย่างที่ควรจะเป็นนั่นแหละ ประพฤติในสิ่งที่ควรประพฤติ ละในส่วนที่ควรละ ก็หลักธรรมตา เป็นธรรมชาติของมนุษย์ อะไรที่เขาทำกับเราแล้ว เราเดือดร้อน เราก็อย่าไปทำกับเขา จรรยาบรรณก็มีเท่านั้นเอง สิ่งใดก็ตามที่เราทำให้เขาเดือดร้อน โดยที่เรารับผิดชอบต่อไม่ได้ ก็อย่าไปทำ ต้องรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา ... พอแล้ว คุณไม่ต้องไปหาคำพูดอะไรที่มันโกหกรมาเขียนให้ยุ่งยาก ให้เป็นไปตามธรรมชาติก็พอ ... นักหนังสือพิมพ์ต้องมีจิตวิญาณ รู้จักการให้กับสังคม เป็นการอย่างหนึ่ง เกิดเป็นคน เราต้องรู้จักหน้าที่ ไม่ใช่อาชีพอย่างเดียว ต้องถือว่ามีป่า 2 ป่า เป็นทั้งอาชีพและภาระ ก็เหมือนกับการเดินจะให้ส่งง่ามเหยก็ต้องการบริหารป่าให้ส่งง่ามเหย ... ควรคิดว่าเป็นภาระที่เราควรจะมีให้กับสังคม เป็นเรื่องที่เราควรจะให้ความเจตนาดี ความปรารถนาดีและความหวังดี มันอยู่ในจิตวิญาณของมนุษย์ ... คนอ่านเขายึดหนังสือพิมพ์เป็นครู หนังสือพิมพ์จะอาศัยความเชื่อของเขา ไม่ปล้นความเชื่อของเขาไม่ได้ เราควรรับผิดชอบต่อสิ่งที่ประชาชนไว้วางใจให้มาก

จากแนวคิดดังกล่าวก็หมายความว่า บทบาทของหนังสือพิมพ์นั้น ควรมีความ เป็นมหาวิทยาลัยที่ดี เพราะ เป็นแหล่งให้ความรู้ความคิดกับผู้อ่านและหนังสือพิมพ์ที่ดี ความเป็น ศาลสถิตย์ยุติธรรมที่ดี เพราะ เป็นแหล่งให้ความยุติธรรมแก่คนไม่เลือกหน้า นอกจากนี้ หนังสือพิมพ์ที่ดี ควรมีความ เป็นโรงงานที่ดี เพราะ เป็นแหล่งให้ความเมตตากรุณาแก่ผู้มีทุกข์ ทั้งปวงนั่นเอง

ค. สรุปความคิดของ เปลาว สีเงิน จากมุมมองของ ผู้วิจัย

จากการวิเคราะห์เรื่อง แนวคิดทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ของ เปลาว สีเงิน นั้น ทำให้ผู้วิจัยพอจะมองเห็นถึงพื้นฐานแนวความคิดของ เปลาว สีเงิน ที่มีต่อประ เติ้นปัญหา ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นว่า เขามีรูปแบบแนวคิดมาจากพื้นฐานของความเป็นคนธรรมดาคนหนึ่ง ใน สังคม โดยใช้มาตรฐานในความเป็นมนุษย์ มองประ เติ้นปัญหาด้วยความรู้สึกที่อยากจะ เห็น สังคมพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น งานเขียนของเขามักเน้นความเสมอภาค และค่อนข้างมีความ บริสุทธิ์ใจในการกลั่นกรองงานเขียนออกมาสู่สายตาประชาชน

เขายึดมั่นในแนวทางที่ตนเองเชื่อมั่นว่าถูกต้อง ซึ่งในบางครั้งก็มักจะสวนกระแสกับ สังคม ในกรณีที่โดดเด่นมากได้แก่ การให้มีการตีทะเบียนโส เภณ หรือการตั้งปอนการพັນ ภายใตักฎหมาย รวมทั้งการต่อต้านการบริจาศ อันจะนำมาซึ่งความไม่กระตือรือร้นของคนใน ชาติ หรือแม้แต่การยอมรับอำนาจเผด็จการในการแก้ไขปัญหทางการเมืองที่ยุ่ง เหยิง ในยุค รัฐบาลชาติชาย

หากพิจารณาอย่างลึกซึ้งถึงอุดมการณ์ของ เปลาว สีเงินแล้ว จะพบว่า เขาไม่ได้มี ปรัชญาในการดำเนินชีวิต ซึ่งจะพบว่า งานเขียนที่ปรากฏออกมาของเขามีลักษณะของความ เป็นอิสระตามสามัญสำนึก เขาคิดในหลักธรรมชาติ คิดในสิ่งที่ เป็นไปได้อยู่เสมอ ซึ่งทั้งหมด น่าจะวิเคราะห์ได้ว่า เป็นเพราะเขามีความรักที่จะ เป็นนักหนังสือพิมพ์ ดังคำที่ เขามักจะกล่าว อยู่เสมอว่า

ขอให้คิดด้วยความบริสุทธิ์ และรับผิดชอบต่อการคิดนั้นก็พอ แล้วก็ทำออกไปในสิ่งที่เราคิด ว่ามันถูกต้อง

ข้อเสนอมานะ

จากการศึกษาครั้งนี้ พอที่จะสรุปได้ดังต่อไปนี้ คือ

1. ความรู้การศึกษาวិเคราะห์เปรียบเทียบ แนวความคิดทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ของ เปลว สีเงิน กับข้อเขียนของนักหนังสือพิมพ์ท่านอื่น ๆ ที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐว่า มีแนวความคิดที่แตกต่างกันอย่างไร ภายใต้นโยบายและการดำเนินงานของหนังสือพิมพ์ฉบับเดียวกัน
2. ความรู้การวิเคราะห์แนวความคิดทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ของ เปลว สีเงิน ที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น ๆ เพื่อทำให้เข้าใจถึงสภาพทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ในยุคนั้น ๆ ได้ดียิ่งขึ้น
3. ในการศึกษาเรื่อง " ด่วนท " ของสีอมวลชน ซึ่งเป็นการศึกษาในแนวทางเน้นที่ตัวสารนั้น ยังเป็นเรื่องใหม่อยู่มาก ดังนั้นจึงน่าที่จะมีการศึกษาสีอมวลชนในแนวทางนี้ ให้กว้างขวางและลึกซึ้งต่อไป
4. ความรู้การศึกษาถึงลีลาการเขียนและภาษาที่ใช้ในการเขียนคอลัมน์ " สะบัดปากกา ดีแสดหน้า " ของ เปลว สีเงินอีกด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย